

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
Avv. DR. DUNCAN BORG MYATT

Udjenza tas-7 ta' Novembru 2023

Talba nru. 66/2022

**MIKAELA SCERRI
(KI 520486M)**

VERSUS

**MARTHA MIZZI
(KI 53099M)**

IT-TRIBUNAL,

Ra illi b'Avviz tat-Talba ipprezentat fis-7 ta' Marzu 2022 (Fol 1 et seq), l-attrici talbet lil dan it-Tribunal jikkundanna lill-intimata thallas is-somma ta' erbat elef u hames mitt Ewro (Eur 4,500) rappresentanti rifuzjoni ta' spejjez in konnessjoni ma' tħarġ imwettaq matul l-impieg ai termini tal-kuntratt t'impieg. Bl-ispejjez u bl-imghax inkluz il-mandat ta' sekwestru 397/2022.

Ra r-risposta ipprezentata mill-intimata fit-3 ta' Gunju 2022 fejn fiha gie eccepptit illi hija qatt ma rceviet ebda forma ta' tħarġ mir-rikorrenti u dan ghax kien impossibbli għaliha li tattendi dawn il-korsijiet darba fil-għimxha stante li kienet tispica xogħol fil-5:00pm u cioe fl-istess hin li kien jibda t-tħarġ. Illi għalhekk, l-attrici qatt ma jista jkun li bagħtiet spejjez għad-ding tħalli spejjez skond il-klawsola tal-kuntratt. Illi l-ammont pretiz fil-kuntratt jekwivali għal ftit inqas minn nofs il-paga annwali ta' l-intimata u huwa assurd li t-tħarġ mehtieg għal din il-kariga ta' l-intimata, ikun ekwivalenti għal 6 xhur paga.

Ra l-affidavits prezentati.

Ra d-dokumenti prezentati.

Sema x-xhieda.

Ra l-atti processwali.

Sema t-trattazzjoni ta' l-abbli difensuri.

Ra illi din il-kawza thalliet ghas-sentenza.

Provi

Illi qabel dan it-Tribunal jagħmel il-kunsiderazzjonijiet tieghu, ikun utli li ssir sintezi tal-provi migħuba.

Illi l-attrici Mikaela Scerri xehdet permezz ta' affidavit fejn stqarret illi l-intimata Martha Mizzi kienet giet impjegata fuq bazi full time permezz ta' kuntratt datat 31 t'Awwissu 2021, u dan għal zmien indefinit fil-pozizzjoni ta' accounts and administration officer. Dan il-kuntratt kellu jidhol fis-sehh fl-1 t'Ottubru 2021.

L-attrici tghid illi l-paga mogħtija lill-intimata kien jamonta għal Eur 15,600 fis-sena peress li mizjud mal-paga kien hemm fixed gross monthly allowance ta' Eur 500 fix-xahar liema allowance kien jigi awmentat kull sena sa tlett snin. Tkompli tghid illi inħoloq Training Academy u gew investiti sistemi ta' tahrig sabiex l-impjegati jkunu jistgħu jitgħallmu izqed. Tali seminars għall-impjegati kienu jsiru f'ufficċju fl-Imsida fil-5pm u anke online għal min ma setax jattendi b'mod fiziku.

Illi l-impjegati kienu jkunu jafu b'dawn is-seminar permezz ta' emails li kienu jintbagħtu lilom. Il-frekwenza ta' dawn is-seminars kienu ta' darba fil-gimgha jew fil-hmistax. L-attrici tghid illi dan it-tahrig kien jingħata mingħajr hlas bhala parti mill-impieg u għalhekk l-intimata kienet mistennija li tattendi bhal haddiehor. L-intimata qatt ma gibdet l-attenzjoni lill-attrici li kellha xi diffulta sabiex tattendi għal dan it-tahrig jew sabiex jinbidel il-hin kif għamlu impjegati ohra.

Illi l-intimata xehdet permezz ta' affidavit ukoll fejn stqarret illi hija bdiet tahdem ma' l-attrici fit-30 ta' Settembru 2021 wara li kien sarilha interview minn impjegata ohra. L-intimata tghid illi l-attrici kienet taf li hija kompetenti biex tagħmel ix-xogħol li għalihi kienet ingaggata tant li mill-ewwel kienet intbagħtet tahdem mal-kumpannija E&L Enterprises Ltd. Gewwa Hal Far.

L-intimata tghid illi damet tahdem 5 xħur u d-direzzjoni tax-xogħol kien jingħata lilha mid-diretturu tal-kumpannija fejn kienet qed tahdem. Tghid illi s-sieghat tax-xogħol tagħha kienu mit-08:00 sal-5:00pm u barra dawn is-sieghat kienet tahdem numru ta' sieghat ohra overtime.

Fix-xhieda tagħha, l-intimata tghid, "*Minn naħa l-ohra, u dan kif jirrizulta mill-kuntratt ta' impieg inniflu, jien qatt ma fhim li kelli ebda obbligu nattendi għat-tħarrig u kemm-il darba li kont nircievi emails li kienu jinfurmawni dwar dawn is-seminars jew korsijiet ta' tahrig, jiena qatt ma stajt nattendi u dawn għar-ragunjeit li semmejt aktar il fuq.*" L-intimata issostni illi, minkejja dak li issuggeriet l-attrici u cioe li l-intimata setgħet titlaq qabel jew titlob bdil fil-hin tal-kors, hija ma setghetx tagħmel dan minhabba li kienet qed tahdem ma' terzi u allura "*kien jiddependi minn fuq min kien qiegħed ihaddimni u fejn il-priorita kienet ix-xogħol u mhux it-tħarrig. Barra mill-fatt, nerġa intenni nghid, li t-tħarrig mehtieg kont qed nieħdu minn fuq il-lant tax-xogħol b'ebda spiza għal Mikela Scerri, Optimise jew l-impjegati tagħha.*"

Finalment, l-intimata tghid illi hija qatt ma hadet l-ebda tahrig minghand l-atrisci u li l-istediniet ghal tahrig qatt ma kienu juru li kienu obbligatorji.

Fl-udjenza tat-28 ta' Frar 2023, sar il-kontro ezami ta' l-atrisci. L-atrisci tghid illi l-kuntratt ta' impieg kien jorbot lill-intimata tahdem ma' l-atrisci bhala accounts and administration officer u kienet taghmel dan ix-xoghol lil klijenti ta' l-atrisci. Mistoqsija kif kienet tkun taf meta l-impjegata tagħha u cioe l-intimata kienet tkun mitluba ddum għand il-klienti, l-atrisci wiegħbet "*if she didn't communicate then to us I couldn't know them.*" L-atrisci tghid illi l-intimata ma kienetx tikkomunika magħha.

L-atrisci tghid a Fol. 82, li ma kienx hemm obbligu fil-kuntratt sabiex tattendi għat-tahrig – "*Hemm it-training huwa provdut, nippovduh. Issa ovvjament jekk l-impjegati ma jridux jattendu ahna ma nistghux naqbduhom minn ghonqom u ingagħalhom jattendu.*" Tghid ukoll illi minbarra dan it-tahrig, hemm ukoll tahrig *on the job* li jingħata mill-managers u impjegati ohra qabel ma' impjegati godda jmorru jahdmu għand il-klijenti.

Rigward l-ammont mitlub, l-atrisci tghid, "*mela l-ammont jingħad, għandek il-full timer training academy, hemm il-managers jagħtu on the job training. Ikollna managers iduru l-klijenti wkoll meta l-impjegati jkunu għand il-klijenti. It is based on all the costs jigifieri. . .*" (Fol. 84) L-atrisci tghid illi minhabba dawn l-ispejjeż ta' tahrig, fil-kuntratt ikun hemm miktub li jrid jingħara rifuzjoni u dan l-intimata accettatu meta iż-żifra il-kuntratt ta' impieg.

Fl-udjenza ta' l-1 ta' Gunju 2023, sar il-kontro ezami ta' l-intimata Martha Mizzi, li qalet illi kienet taf b' din il-klawsola li kellha tirrifondi lura l-ammont ta' Eur 4500 f' kaz li tittermiha l-impieg tagħha qabel certu zmien. Izda l-intimata tghid illi dan kellu jsir kemm-il darba hija tkun ingħatat tahrig.

L-intimata tghid illi hija ma setghetx tattendi għat-tahrig minhabba problem ta' hin u ghaliex hija t-tahrig kienet qed tieħdu mingħand il-klijenti fejn kienet qed tahdem. Tghid ukoll illi hija kienet tircievi l-emails bl-istediniet tat-tahrig izda ma kienetx taf li t-tahrig kien qed jingħata wkoll online Tkompli izzid, illi, "*. . . imma li nista nghid hu li jiena ma' l-Optimize ftit ftit li xejn kelli kuntatt. Qed nghidlek jien lil Mikaela Scerri qatt ma ltqajt magħha.*"

Meta l-intimata giet biex tieqaf mill-impieg, kienet konxja illi kien hemm din il-klawsola ar-rifuzjoni tat-tahrig, Fol.94 – "*Mela jiena meta gejt biex nittermina kelli telefonata qasira ma' Nigel Scerri u ghedlu li naf biha ghedlu, imma jiena qatt had ma gie jzurni mill-Optimize jew qatt hadd ma tani xi forma ta' tagħlim.*" Izda l-intimata tikkonferma illi s-seminars li kienu jsiru qatt ma attendiet b'volonta tagħha.

Ikkunsidra

Illi din it-talba tirrigwada rifuzjoni ta' flus ta' tahrig waqt impieg a bazi ta' klawsola li tistabilixxi li jekk l-impjegata titlaq qabel il-perjodu ta' tlett snin, ikollha thallas lura l-ammont stabbilit. Din il-klawsola tghid;

"If the employee terminates the agreement before the period of three (3) years from the date of commencement of the employee . . . the date of commencement of the employment the employee

shall reimburse the employer the amount of four thousand five hundred (4,500) representing the expenses for training that was carried out by the employer during the period of employment.”

Illi min-naha l-ohra l-intimata tinsisti illi hija qatt ma rceviet l-ebda tahrig u ghalaqstant m'ghandiex thallas dan l-ammont. Il-klawsola fil-kuntratt tistabilixxi illi dan l-ammont pre-likwidat jkopri tahrig illi qed jigi provdut mill-employer ghal perjodu ta' tlett snin.

Illi m'hemmx kontestazzjoni bejn il-partijiet li din il-klawsola tezisti fil-kuntratt u li effettivament l-konvenuta iffirmat ghaliha. Il-partijiet mhux jaqblu dwar il-fatt illi l-konvenuta qed tghid illi hija ma inghatat l-ebda tahrig minghand l-atrisci u ghalaqstant din il-klawsola ma tistax tidhol fis-sehh.

Illi l-konvenuta tghid illi kien impossibbli ghaliha li tattendi ghal tahrig li kien fil-forma ta' seminars minhabba li dawn kieno jibdew fl-istess hin illi kienet tispicca xogħol tagħha. Fl-istess waqt l-atrisci tikkonferma illi dan it-tip ta' tahrig ma kienx obbligatorju ghaliex wara kollox ma setghetx tisforza lill-impjegata tmur bilfors.

Illi minn dak mistharreg waqt il-provi, huwa car illi l-konvenuta ma hadet l-ebda tahrig minghand l-atrisci u dan ghaliex riedet hi hekk stante illi dak offrut lilha m'attendietx ghaliex qatt ma marret u/jew qatt ma interessat ruħha tippartecipa b'mod online, filwaqt illi t-tahrig hekk imsejjah ‘on the job’, ma inghatax min-nies ta’ l-atrisci.

Illi ghalaqstant fil-fehma ta’ dan it-Tribunal, jibqa biss il-fatt illi l-konvenuta iffirmat volontarjament ghal kuntratt li kien fih din il-klawsola cara li jekk titlaq qabel il-perjodu ta’ tlett snin kellha thallas dan l-ammont ta’ Eur 4500. Issa dan it-tahrig ma hemm l-ebda dubju li kien offrut, kif jixħdu d-diversi emails li kieno jintbagħtu lill-konvenuta.

Illi għalhekk jirrizulta lil dan it-Tribunal, illi l-ammont ta’ Eur 4500 huwa ibbazzat fuq dan it-tahrig kontinwu, b’temi varji li jirrigwardaw ix-xogħol tal-konvenuta u li l-konvenuta kienet libera li tagħmel mingħajr l-ebda hlas iehor.

Illi t-Tribunal jinnota illi l-klawsola mertu ta’ din il-kawza, kif jidher a fol.4 ta’ l-atti, kienet tant importanti illi sahansitra kienet miktuba b’tipa iktar skura. Ghalaqstant l-konvenuta meta ifirmat il-kuntratt kienet taf għal xiex kienet qed tiffirma u qablet mingħajr ma qajjmet l-ebda dubju.

Illi t-tahrig gie ippruvat illi kien offrut kif jidher mid-dokument ipprezentati fil-forma ta’ emails (Fol 36-46) li kieno miftuh għall-impjegati kollha. It-Tribunal huwa tal-fehma illi minbarra l-kuncett illi galdarba il-konvenuta iffirmat il-kuntratt allura isegwi l-principju ta’ ‘*pacta sum servanda*’, hemm il-fatt illi l-atrisci kellha u għandha pjan ta’ tahrig għall-impjegati tagħha li kemm-il darba l-impjegati bħal konvenuta jsegwu tali taħtieg, allura tkun qed izzid il-valur tal-kapacita tal-konvenuta. Issa jekk il-konvenuta ghazlet li ma tattendiex jew li ma tagħmilx mezz kif tkun tista tattendi għal dan it-tahrig, ma jnaqqas xejn minn dak il-valur ta’ tahrig.

Illi ghalaqstant, fil-fehma ta’ dan it-Tribunal, il-konvenuta, meta tat l-avviz tat-terminazzjoni tagħha mill-impieg ma’ l-atrisci, kienet konxja li kellha klawsola fejn riedet thallas kumpens għal tahrig li kien ippjanat u offrut ghaliha u għal ohrajn. Dan it-Tribunal isibha diffiċċi biex jaccetta illi wara li persuna b'mod liberu u frank tiffirma kuntratt, tippretendi li klawsoli minnu li tkun kisret jew li joholqu obbligazzjoni fuqha jitnesew jew jithassru a favur tagħhom.

Decide

Ghaldaqstant dan it-Tribunal qiegħed jaqta u jiddeciedi din il-kawza billi jilqa t-talba attrici u konsegwentament jikkundanna lill-konvenuta thallas l-ammont ta' erbat elef u hames mitt Ewro (Eur 4500) lill-attrici, bl-imghaxijiet bir-rata ta' 8% fis-sena fuq dan l-ammont dekoribbli mis-7 ta' Marzu 2022 u li jibqa' għaddej u jiddekorri sad-data tal-hlas effettiv u finali. L-ispejjeż gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri huma kollha a kariku tal-konvenuta.

Avv. Duncan Borg Myatt

Gudikatur